

Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Haaglanden

Datum: 20-10-2025

Onderwerp: Regionale pilots noodsteunpunten

In de vergadering van het Veiligheidsberaad (VB) van 6 oktober 2025 is afgesteld over een aantal bestuurlijke afspraken die het VB, VNG en Ministerie van JenV hebben gemaakt over maatschappelijke weerbaarheid. Deze afspraken hebben betrekking op het organiseren van pilots voor noodsteunpunten en de financiering van deze pilots. Het VB heeft met deze afspraken ingestemd en de voorzitter van het VB gemandateerd om deze afspraken te ondertekenen namens de 25 veiligheidsregio's.

Het oprichten van de noodsteunpunten is tijdens de bestuurlijke werkconferentie maatschappelijke weerbaarheid (d.d. 12-09-2025) aangemerkt als onderdeel van de gezamenlijke versterkingsopgave van de negen gemeenten in nauwe samenwerking met de (partners in de) veiligheidsregio. Vanuit deze afspraak werkt de CAR (overleg van gemeentesecretarissen) een structuur uit waarbinnen deze samenwerking wordt vormgegeven. Vooruitlopend op een voorstel hierover wordt het AB geïnformeerd over de voortgang m.b.t. de pilots noodsteunpunten.

Noodsteunpunten

Qua naamgeving is in de landelijke afspraken een scherper onderscheid aangebracht tussen de verschillende functies van lokale en regionale punten: gemeenten organiseren de lokale 'noodsteunpunten' waar inwoners naartoe kunnen, en veiligheidsregio's de regionale 'coördinatiepunten' die – als onderdeel van de crisishoofdstructuur – de noodsteunpunten coördineren en ondersteunen. De uitgangspunten, uitwerking en faciliteiten van beide punten dienen op elkaar aan te sluiten in zowel regionaal als landelijk verband om te komen tot een robuuste voorziening.

Pilots

Om een eerste start te kunnen maken met een landelijk dekkend netwerk van noodsteunpunten en coördinatiepunten wordt (op basis van de landelijk bestuurlijke afspraken) in alle veiligheidsregio's een pilot georganiseerd, bestaande uit minimaal één lokaal noodsteunpunt en een daaraan verbonden coördinatiepunt. De landelijke kaders van het VB en VNG (bijlage) vormen het uitgangspunt voor de uitvoering van deze pilots. Doelstelling van deze pilots is het verzamelen van gegevens over de verschillen in uitgangspunten en kaders in de verschillende omgevingen. De eerste inhoudelijke verkenning van het concept noodsteunpunten leert dat landelijke een grote variëteit kan worden verwacht en dat maatwerk noodzakelijk is.

De pilotfase is nadrukkelijk ingericht als leertraject. Het primaire leerdoel van de pilotfase is om vast te stellen welke onderdelen gezamenlijk geregeld moeten worden en waar lokaal of regionaal maatwerk nodig is. Er moet duidelijk worden hoe de gemeenten en maatschappelijke organisaties kunnen samenwerken in noodsteunpunten, welke basisfunctionaliteiten minimaal nodig zijn en op

welke wijze het beheer kan worden georganiseerd. Tevens is het doel van de pilots om te onderzoeken hoe de aansturing van de noodsteunpunten vanuit de crisishoofdstructuur (via de coördinatiepunten) in de praktijk werkt, wat er qua landelijke aansturing nodig is, welke spreiding nodig is voor een landelijk netwerk en wat de kosten zijn.

Financiering

Het Rijk heeft middelen beschikbaar gesteld voor de gefaseerde ontwikkeling van een landelijk netwerk van noodsteunpunten. Voor de pilotfase stelt het ministerie van JenV uit de middelen weerbaarheid uit de Voorjaarsnota ter beschikking: € 5 mln. in 2025 en € 10 mln. in 2026. Hiermee worden het 'landelijke project pilots noodsteunpunten' en de 'regionale pilots' financieel ondersteund. De beschikbare middelen voor de pilotfase worden, na aftrek van de middelen voor de landelijke projectorganisatie, via een incidentele uitkering gelijk verdeeld over de veiligheidsregio's. Concreet komt dit per veiligheidsregio neer op ca. € 180.000 per regio in 2025 en € 400.000 in 2026 voor het organiseren van de lokale en regionale pilots; het Rijk heeft deze middelen echter nog niet formeel toegekend via een beschikking. Uit deze middelen worden zowel de kosten voor een regionale projectorganisatie als de onderzoekskosten voor de gemeenten en hulpdiensten gedekt. In samenwerking met de landelijke projectorganisatie zal een projectbegroting worden opgesteld op basis van de gestelde onderzoeksdoelen. Eventuele aanvullende lokale onderzoeksdoelen dienen lokaal te worden gefinancierd.

De structurele financiering van de noodsteunpunten is vanaf 2027 gepland. Hiervoor is € 35 mln. in 2027/2028, € 36 mln. in 2028 en € 37 mln. vanaf 2029 begroot. Deze bedragen worden uitgekeerd aan de veiligheidsregio's middels een verdeelsleutel die nog nader wordt bepaald op basis van de inzichten uit de pilotfase. Ten aanzien van deze geplande middelen heeft het VB zorgen uitgesproken. De middelen zijn beperkt en dienen daarnaast als (gedeeltelijke) tegemoetkoming voor de 10% korting die het Rijk toepast op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR). Het VB blijft hierover in gesprek met het Rijk (en na de verkiezingen, het nieuw te vormen kabinet).

Vervolg

De organisatie van de pilots noodsteunpunten vindt plaats binnen de afspraken zoals gemaakt tijdens de bestuurlijke werkconferentie. De voorbereiding en uitvoering van de pilots zal daarom plaatsvinden binnen de samenwerkingsstructuur van de negen gemeenten en de veiligheidsregio op het gebied van maatschappelijke weerbaarheid. De uitwerking hiervan vindt op dit moment plaats en een voorstel voor deze structuur zal zo spoedig mogelijk aan het AB worden voorgelegd.

Op dit moment wordt onder de negen deelnemende gemeenten van het regionaal netwerk maatschappelijke weerbaarheid geïnventariseerd welke gemeenten belangstelling en mogelijkheden hebben voor deelname aan een pilot, passend binnen de middelen die het Rijk hiervoor beschikbaar stelt. Op basis hiervan zullen regionale uitgangspunten en onderzoeksvragen worden opgesteld in samenwerking met de landelijke projectorganisatie. Een voorstel voor een regionale projectorganisatie bestaande uit de deelnemende gemeente(n) en de partners maakt hier onderdeel van uit en zal zo spoedig mogelijk aan het AB worden voorgelegd.

Publiekscampagne

De komende periode start de rijksoverheid een landelijke campagne om de bewustwording over maatschappelijke weerbaarheid te vergroten. Als onderdeel van deze campagne wordt er huis-aan-huis een informatieboekje verspreid. In dit boekje wordt melding gemaakt van de ontwikkeling van noodsteunpunten bij gemeenten. Het is van belang dat gemeenten deze ontwikkeling duiden in het licht van de toenemende urgentie op de versterking van de weerbaarheid maar ook de noodzaak tot een passende, lokale invulling van de noodsteunpunten onderstrepen. In het regionaal netwerk voor risico- en crisiscommunicatie worden de beschikbare informatie en verschillende aanpakken hiervan gedeeld en afgestemd.